

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Μαρούσι, 1-8 -2025

Αρ. Πρωτ. 95915/ΥΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : gnk2@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 344 3137
ΔΒ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ.
- Δημήτριο Νατσιό
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. πρωτ. 6873/24-6-2025»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Όπως προκύπτει από το με αρ. πρωτ. 9135/2-7-2025 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Ι.Ε.Π., σύμφωνα με τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών για το μάθημα της Γεωλογίας - Γεωγραφίας στην Α' και Β' τάξη του Γυμνασίου, όπως αυτά ορίζονται στις υπό στοιχεία υ.α. 21072β/Γ2/28-2-2003 (Β'304) και Φ.20/426/84240/Γ1/03/12-8-2003 (Β' 1196), περιλαμβάνονται θεματικές ενότητες που προσφέρουν τη δυνατότητα προσέγγισης βασικών γεωγραφικών και γεωπολιτικών εννοιών σχετικών με τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας, στο πλαίσιο της διδασκαλίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα, στην Α' τάξη του Γυμνασίου, στη Β' Ενότητα με τίτλο «Το φυσικό περιβάλλον» διδάσκεται η έννοια της υφαλοκρηπίδας, ενώ στις προτεινόμενες δραστηριότητες οι μαθητές/τριες καλούνται να σχολιάσουν, με συγκεκριμένα παραδείγματα, την επίδραση της θάλασσας στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Στη Β' τάξη, στο πλαίσιο της Γ' Ενότητας «Οι κάτοικοι της Ευρώπης», οι μαθητές/τριες μαθαίνουν με ακρίβεια τα σύνορα της Ελλάδας με τις γειτονικές της χώρες, ενώ στη Δ' Ενότητα με τίτλο «Οι οικονομικές δραστηριότητες των Ευρωπαίων» γίνεται αναφορά στον ορυκτό πλούτο της χώρας μας, εντάσσοντας έτσι στοιχεία που σχετίζονται με την αξιοποίηση φυσικών πόρων.

Οι παραπάνω θεματικές ενότητες αποτελούν την αφετηρία για την εμβάθυνση σε έννοιες όπως η γεωστρατηγική σημασία της χώρας, η αξιοποίηση των ορυκτών πόρων και η σημασία της θέσης της Ελλάδας στον ευρύτερο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γεωπολιτικό χάρτη. Οι εκπαιδευτικοί έχουν την ευχέρεια να αξιοποιήσουν τις υπάρχουσες θεματικές μέσω των διαθεματικών εργασιών ως αφορμή για την καλλιέργεια σχετικής γνώσης και προβληματισμού, στο μέτρο που αυτό είναι κατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα των μαθητών/τριών και στο πλαίσιο των αρχών του εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

Επιπρόσθετα, το νέο Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) για το μάθημα της Γεωλογίας - Γεωγραφίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (υ.α. 33143/Δ2/2023/22-3-2023, Β΄ 1859) έχει σχεδιαστεί με στόχο την καλλιέργεια της γεωγραφικής και γεωπολιτικής αντίληψης των μαθητών/τριών, δίνοντας έμφαση στην πολύπλευρη προσέγγιση του γεωγραφικού χώρου – φυσικού και ανθρωπογενούς – καθώς και στη σύνδεση του μαθήματος με τις σύγχρονες κοινωνικές, πολιτικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Συγκεκριμένα, το νέο ΠΣ δίνει τη δυνατότητα στους/στις μαθητές/τριες να μελετούν γεωλογικούς και γεωμορφολογικούς σχηματισμούς μέσα από χαρακτηριστικές περιπτώσεις, να εξοικειώνονται με τη χρήση θεματικών χαρτών για την εξαγωγή πληροφοριών, να κατανοούν την πολυπλοκότητα των διεθνών σχέσεων, να αναπτύσσουν τεκμηριωμένη επιχειρηματολογία και να διαμορφώνουν θετικές στάσεις τόσο προς το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον της χώρας τους όσο και προς άλλους λαούς, καλλιεργώντας παράλληλα αίσθημα υπεύθυνης πολιτεότητας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Σύμφωνα με το ισχύον ΠΣ για το μάθημα της Ιστορίας Γενικού Λυκείου (υ.α. 8212/Γ2/02/28-1-2002, Β΄131) στο βιβλίο «Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών, Σπουδών Υγείας και Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής (Κεφάλαιο ΣΤ΄, ενότητα 7. Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης και η ένταξη στην Ενωμένη Ευρώπη) γίνεται αναφορά στην αντιμετώπιση από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο και τη διατύπωση τουρκικών διεκδικήσεων στον χώρο του Αιγαίου και κυρίως στο ζήτημα της υφαλοκρηπίδας. Ο όρος διευκρινίζεται ως ο βυθός της θάλασσας και το υπέδαφός του, πέραν των χωρικών υδάτων. Επίσης, στο γλωσσάριο του ίδιου βιβλίου δίνεται ο ορισμός της υφαλοκρηπίδας ως ο βυθός και το υπέδαφος μιας θάλασσας (π.χ. του Αιγαίου Πελάγους).

Επιπλέον, στο νέο ΠΣ για το μάθημα της Ιστορίας Γ΄ Γυμνασίου (υ.α. 4341/Δ2/23/16-1-2023, Β΄217), προβλέπεται στη θεματική ενότητα «Η μεταψυχροπολεμική εποχή στην Ευρώπη και στην Ελλάδα» ως προσδοκώμενο μαθησιακό αποτέλεσμα για τους/τις μαθητές/τριες «Να αντιλαμβάνονται τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αλλά και ο κόσμος στις αρχές του 21ου αιώνα», το οποίο δίνει τη δυνατότητα ανάλυσης των προκλήσεων που αφορούν τόσο το θέμα της υφαλοκρηπίδας όσο και το θέμα της χάραξης της Α.Ο.Ζ.

Μέσα σε αυτό το παιδαγωγικό πλαίσιο, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα, όπου το επιτρέπει το περιεχόμενο του ΠΣ, να αξιοποιούν παραδείγματα και θεματικές που σχετίζονται με ζητήματα κυριαρχικών δικαιωμάτων ή ευρύτερων γεωπολιτικών εξελίξεων, προσαρμοσμένα πάντοτε στο ηλικιακό επίπεδο των μαθητών/τριών και τις αρχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η φιλοσοφία των ΠΣ επιτρέπει την ενσωμάτωση εννοιών που σχετίζονται με τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, σε κατάλληλα συμφραζόμενα, ως μέρος της συνολικής προσπάθειας για την ενίσχυση της γεωπολιτικής παιδείας και της κατανόησης του σύγχρονου κόσμου.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα